

Tantárgy neve: Általános és fejlődéslelektan 2. KLM szak Neptunkód: RTALTANB007, RTALTALB007	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 75%elmélet-25% gyakorlat	
A tanóra típusa: elmélet és gyakorlat, óraszám: 2ea+1gy az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: problematizálás, vita, szemléltetés	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretek ellenőrzésében alkalmazandó további módok: Rezümé készítése az ajánlott szakirodalmi listáról választott két művet feldolgozva..	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Általános és fejlődéslelektan 1. NKOZOS1024, LKOZOS1024	
Tantárgyleírás:	
<p>Az Általános- és fejlődéslelektan 2. kurzus célja, hogy a hallgatók pszichológiai ismeretei tovább mélyüljenek, miközben a fejlődés életen át tartó folyamataira fókuszálunk. A hallgató megismeri az életkori szakaszok pszichológiai jellemzőit, a korai életkor történéseinek fontosságát, ehhez kapcsolódva az anya - gyerek kapcsolat és a családi közeg jellemzőit. A kurzus kiemelten foglalkozik a 3 - 6 és a 6 - 10 éves életkor pszichológiai jellemzőivel. Tárgyalja a szülő, a pedagógus és más szakemberek részvételét a nevelésben, a nevelői attitűdök személyiségformáló hatását. A kurzus főbb témakörei:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fejlődéslelektan szemlélete, a fejlődés motorjai – fejlődés, érés, öröklődés és környezet. A fejlődéslelektan főbb vizsgálati módszerei. • Az életkori jellemzők leírása: az életen át tartó fejlődés modellje Eriksonnál, valamint Piaget és a pszichoanalitikusok szerint. • A prenatális, az újszülött- és csecsemőkor: <ul style="list-style-type: none"> • A méhen belüli élet és a perinatális időszak. Mit tud a baba és a kisgyerek? • Tudatállapotok, mozgásfejlődés, észlelés fejlődése, a nyelvelsajátítás folyamata. • A kötődés formái és jelentősége. • A korai környezeti hatások meghatározó szerepe a személyiségfejlődésben a legújabb kutatások fényében. • Az óvodáskor <ul style="list-style-type: none"> • A szobatisztaság kérdése • Az óvodás gyermek gondolkodásának sajátosságai, mozgásfejlődése, ábrázoló tevékenységének fejlődése • Az óvodás érzelmi fejlődése, társas kapcsolatainak alakulása • A játék jelentősége az óvodás életében. Milyen a jó óvoda? • Az iskolaérettség kritériumai. • A kisiskoláskor <ul style="list-style-type: none"> • A latencia-kor sajátosságai, a kisiskolás korú gyermek viszonya a tanuláshoz, teljesítményhez, sikerkereső és kudarckerülő magatartásformák, kognitív stílusok • Motiváció kisiskoláskorban • Serdülőkor és fiatal felnőttkor <ul style="list-style-type: none"> • A serdülőkor testi, lelki változásai, a „normál” és a „problémás” serdülőkorkrízisei (identitáskrízis, autoritáskrízis, függőségek) • A fiatal felnőttkor feladatai • Stressz és megküzdés serdülőkorban és fiatal felnőttkorban 	

- A szocializáció formái, színterei: a család és az iskola.
- A szülő, a pedagógus és a gyermek személyisége a nevelésben, a nevelői attitűdök. Konfliktushelyzetek a nevelés folyamatában.
- Az átlagtól eltérő fejlődés neveléslélektani kérdései, prevenció, korrekció, kompenzáció.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

1. Cole, M., Cole, S. (2006): *Fejődéslélektan*. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN 9789633894736 – egyes fejezetek.
2. N. Kollár Katalin - Szabó Éva (szerk.) (2004). *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633896723 – egyes fejezetek.
3. Blythe, S. G. (2009): *A kiegyensúlyozott gyermek. Mozgás és tanulás a korai életévemben*. Medicina Kiadó, Budapest. ISBN 9789632262581
4. Gopnik, A., Meltzoff, A. N., Kuhl, P. K. (2010): *Bölcsék a bölcsőben. Hogyan gondolkodnak a kisbabák?* Typtex Kiadó, Budapest. ISBN 9789632791487
5. Ranschburg, J. (2010): *A mélységből kiáltok. Depresszió, öngyilkosság és kábítószer serdülőkorban*. Saxum Kiadó, Budapest. ISBN 9789632480893

Előírt szakmai kompetenciák, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

A hallgatók ismereteket szereznek a különböző életkorú gyermekek pszichés sajátosságairól, és ezen ismereteket képesek lesznek a gyakorlati pedagógiai, oktatói vagy közösség-szervezői munkájukba beépíteni.

Képesé válnak empatikusan és türelmesen viszonyulni a legkülönbözőbb életkorú személyekhez, gyerekekhez. Megértik a család vagy az intézmények részéről kifejtett korai környezeti hatások jelentőségét a személyiség fejlődésére, ezáltal alakul a felelősségteljes gondolkodásuk, fejlődik hivatástudatuk.

Felismerik az atipikus fejlődési utat bejáró fiatalokat, képesé válnak számukra korrekciót lehetővé tevő szakemberek felkutatására.

Megértik a csoport egyéni szocializálóban betöltött jelentőségét, szerepét, képesé válnak felhasználni a csoportfolyamatokat pedagógiai és közösségépítő céljaik érdekében.

Tantárgy felelőse: Gombás Judit főiskolai docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktatók: Tóth József tanársegéd, Hollósi Mária Cecília tanársegéd